

Τα βιβλία περπατούν στην ΑΘΗΝΑ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ & ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Είναι γνωστό ότι τα παιδιά έχουν πολύ περιορισμένη αντίληψη της πόλης στην οποία ζουν. Γνωρίζουν σχεδόν πάντα τη γειτονιά τους και έχουν μάθει στο σχολείο τα ορόσημα της πόλης, όπως για παράδειγμα τους αρχαιολογικούς χώρους, σημαντικά κτήρια ή κάποια μουσεία.

Στόχος μας είναι

- να διευρύνουμε το πεδίο της γνωριμίας τους με την πόλη, τις λειτουργίες και τους κατοίκους της.
- να τα βοηθήσουμε να εξοικειωθούν και οικειοποιηθούν το ευρύτερο περιβάλλον, όσο αυτό είναι δυνατόν
- να τους δώσουμε ερεθίσματα ώστε να διαβάσουν βιβλία, να παρατηρήσουν, να εκφραστούν προφορικά, γραπτά και καλλιτεχνικά, με δυο λόγια να δημιουργήσουν μια σχέση με την πόλη βασισμένη στις δικές τους εμπειρίες.

Ο κυριότερος στόχος των δραστηριοτήτων είναι η απόλαυση της ανάγνωσης και το παιχνίδι. Διαβάζοντας και παίζοντας με τα βιβλία, τα παιδιά μαθαίνουν, ερευνούν, κοινωνικοποιούνται και συνεργάζονται, αναπτύσσουν τα προσωπικά τους ταλέντα.

Για να γίνει αυτό πρέπει ο εκπαιδευτικός να γνωρίζει πολύ καλά τα βιβλία που θα προτείνει για επεξεργασία στην ομάδα των παιδιών με τα οποία θα δουλέψει.

Τα BIBLIA SE PODES®, είτε λογοτεχνικά είτε όχι, δίνουν τη δυνατότητα να τα συνδυάσουμε μεταξύ τους και να σχεδιάσουμε ποικίλες δραστηριότητες, ομαδικές ή ατομικές.

Οι δραστηριότητες μπορούν:

- να είναι διαθεματικές, να συνδυάζουν δηλαδή θέματα τα οποία ανακύπτουν από διαφορετικά είδη βιβλίων
- να έχουν ως αφετηρία θέματα από όλη τη σχολική ύλη κάθε τάξης του δημοτικού σχολείου- γλώσσα, μελέτη περιβάλλοντος, ιστορία, μυθολογία, γεωγραφία, μαθηματικά
- να περιορίζονται σε ένα θέμα που θα επιλεγεί σε συνεργασία με τα παιδιά.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1. ΟΔΗΓΟΙ

- Οι Οδηγοί προσφέρονται για στοχευμένες περιηγήσεις.

Παραδείγματα:

- Περιήγηση μιας γειτονιάς (Πλάκα, Αναφιώτικα, Μοναστηράκι, εμπορικό κέντρο, ...)
- Έρευνα για την αρχιτεκτονική διαφόρων εποχών (λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας, Ψυρρή, Εξάρχεια, ...)
- Εθνικός κήπος, Πεδίον του Άρεως, ...
- Πλατείες της Αθήνας (Σύνταγμα, πλατεία Ομονοίας, ...)
-

- Λειτουργίες κτηρίων και η ιστορία τους (Βουλή, Παλαιά Βουλή, Μουσείο Μπενάκη, Εθνική Βιβλιοθήκη, Ακαδημία, Πανεπιστήμιο, Νομισματικό Μουσείο-Μέγαρο Σλήμαν, Βυζαντινό Μουσείο- Μέγαρο Δουκίσσης Πλακεντίας, ...)
- Εκκλησίες (Καπνικαρέα, Μητρόπολη, Αγία Φωτεινή, ...)
- Αρχαιολογικοί χώροι (Αέρηδες, Αρχαία Αγορά, Ακρόπολη, Ναός Ηφαίστου, Στύλοι Ολυμπίου Διός, Κεραμεικός, ...)
- Αγάλματα (Ηρωες στο Πεδίον του Άρεως, Δρομέας, Βύρων, Μνημείο Εθνικής Συμφιλίωσης στην πλατεία Κλαυθμώνος, αγάλματα στον Εθνικό κήπο, ...)
- Χαρτογράφηση περιοχών της Αθήνας:
 - Σχεδιασμός χαρτών και διαδρομών
 - Εικονογράφηση των χαρτών
 - Σχεδιασμός ενός ή περισσότερων Οδηγών της Αθήνας από τα παιδιά

2. ΜΟΥΣΕΙΑ

Η επίσκεψη σε οποιοδήποτε μουσείο πρέπει να προετοιμαστεί προσεχτικά.

Βήματα:

- Επιλέγουμε την ιστορική περίοδο με την οποία θα ασχοληθούμε καθώς και συγκεκριμένα εκθέματα (ο Αριστοναύτης, η Φρασίκλεια, οι Κόρες του Μουσείου Ακροπόλεως, οι Ιππείς της ζωφόρου του Παρθενώνα, ...)
- Επιλέγουμε μια θεματική ενότητα (τα αγγεία, η ενδυμασία- ανδρική, γυναικεία, παιδική- τα αγάλματα της Χ εποχής, τα σκεύη καθημερινής χρήσης, μυθικά πλάσματα –ζωγραφισμένα στα αγγεία, γλυπτά- αγάλματα παιδιών, ...) και όπου είναι δυνατόν τη δουλεύουμε διαχρονικά.

Παρατηρώντας τα εκθέματα, τα παιδιά μπορούν:

- Να κάνουν καταγραφές και συγκρίσεις
- Να γράψουν την ιστορία ενός απ' αυτά
- Να φτιάξουν το δικό τους Οδηγό του μουσείου
- Να τα σχεδιάσουν
- Να φτιάξουν αινίγματα
- Να γράψουν ποιήματα ή παραμύθια

3. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Τα λογοτεχνικά βιβλία μπορούν να συνδυαστούν με όλους τους Οδηγούς της Αθήνας που έχουν αναφορές σ' αυτούς τους χώρους επίσκεψης.

Παραδείγματα:

Αρχαιότητα

- *Το μυστικό του δούλου*
- *Ένα κορίτσι φτερουγίζει στον Κεραμεικό*

19^{ος} αιώνας

- *Η ιστορία της μαμάς μου, 19^{ος} αιώνας*
- *Τα χρόνια πέρασαν... οι σελίδες γέμισαν, 19^{ος} αιώνας*
- *Μακρυγιάννης*

Σύγχρονη Αθήνα

- Ο Πινόκιο στην Αθήνα
- Ο ψεύτης παππούς

Διαβάζοντας ένα λογοτεχνικό βιβλίο, οι αναγνώστες μπορούν:

- να συνομιλήσουν με τους πρωταγωνιστές αλλά και τους δευτερεύοντες ήρωες
- να πάρουν μια φανταστική συνέντευξη για τη ζωή ενός ήρωα στην πόλη (από τον Πέτρο της Άλκης Ζέη, από τη θεά Αθηνά του Φίλιππου Μανδηλαρά, από την

Καρυάτιδα ή από τον πειρατή του Αλέξη Κυριτσόπουλου, από το τον γιο του φύλακα του μουσείου του Χρήστου Μπουλώτη...)

- να πάρουν μια συνέντευξη από τον ζώντα συγγραφέα ενός βιβλίου (την Λότυ Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, τον Αντώνη Παπαθεοδούλου, την Εύη Πίνη, ...)
- να του στείλουν μια επιστολή ζητώντας πληροφορίες για την εποχή του
- να ζωγραφίσουν την Αθήνα της εποχής του

4. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Οι φωτογραφίες αποτελούν έναν ενδιαφέροντα τρόπο προσέγγισης για την άντληση πληροφοριών σχετικά με κάποιο θέμα. Η παρατήρηση και η ανάγνωσή τους, μπορεί να οδηγήσει στο:

- να φωτογραφίσουν, να συγκρίνουν και να επεξεργαστούν τις πληροφορίες που δίνουν
- να γράψουν κείμενα με αφορμή φωτογραφίες της σύγχρονης και της παλιάς Αθήνας
- να οργανώσουν μια μικρή θεατρική παράσταση
- να εκφραστούν καλλιτεχνικά χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές (ζωγραφική, κολλάζ, τρισδιάστατες κατασκευές)

5. ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Αφετηρία για τον σχεδιασμό παιχνιδιών από τα παιδιά είναι τα ίδια τα βιβλία τους και ο περιβάλλον χώρος.

- Επιτραπέζιο παιχνίδι/ Κυνήγι του κρυμμένου θησαυρού
Η κατασκευή ενός επιτραπέζιου παιχνιδιού με θέμα την πόλη της Αθήνας ή ο σχεδιασμός ενός παιχνιδιού για την ανεύρεση, για παράδειγμα ενός «θησαυρού» σε έναν συγκεκριμένο χώρο/περιοχή (Ακρόπολη, μια συνοικία, τα σπίτια ενός δρόμου, μια πλατεία, ένα πάρκο, ...), είναι μια σύνθετη, ομαδική δραστηριότητα η οποία εμπλέκει τη φαντασία και περιλαμβάνει πολλά στάδια αναδεικνύοντας το ταλέντο κάθε παιδιού (σύλληψη του παιχνιδιού- πλοκή, κανόνες, καλλιτεχνικός σχεδιασμός).

6. ΕΡΕΥΝΑ

Η οργάνωση μιας έρευνας σχετικά με κάποιο θέμα που αφορά την Αθήνα, η σύνταξη ερωτηματολογίου και η επεξεργασία των στοιχείων που δίνουν αποτελεί μια ενδιαφέρουσα κι ευχάριστη σύνδεση των μαθηματικών με τη λογοτεχνία.

Αφορμή για την έρευνα μπορεί να είναι η ανάγνωση ενός βιβλίου.

Παραδείγματα:

- *Πλανόδιο πάρκο*: έρευνα για το πράσινο στην Αθήνα, τους χώρους για τα παιδιά, ...
- *Μίνα*: έρευνα για τα αδέσποτα ζώα στην πόλη, ...
- *Η πόλη μου*: έρευνα για τις συγκοινωνίες, τους ξένους στην Αθήνα, ...
- *Άλλοι καιροί, άλλα παιδιά*: έρευνα για τη ζωή των παιδιών άλλοτε και σήμερα

7. ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Βιβλίο	Θέματα
<i>Στην αγορά των Αρχαίων Αθηναίων</i>	Ιστορία της αρχαίας Αθήνας/φυτά/αρχαίοι θεοί/καθημερινή ζωή/εμπόριο/ δημόσια κτήρια
<i>Περίπατοι στην Αθήνα</i>	Εθνικός κήπος/φυτά, πουλιά Η προεδρική φρουρά
<i>Η Αθήνα σε 7 διαδρομές</i>	Βυζαντινά/ Οθωμανικά μνημεία/ κτήρια
<i>Μίνα: τα αδέσποτα</i>	Ζώα στην πόλη/μνημεία/δρόμοι
<i>Τότε που χτιζόταν ο Παρθενώνας/Περικλής</i>	Αρχιτεκτονική/Ακρόπολ η/καθημερινή ζωή /πρόσωπα της αρχαίας πόλης

Επιμέλεια προτάσεων: Μαρίζα Ντεκάστρο, κριτικός βιβλίων για παιδιά

